

Erhvervsstyrelsen (RikNor@erst.dk, KarKra@erst.dk)
Erhvervsministeriet (jkr@em.dk)

12. januar 2018

Høringsvar angående Kommissionens forslag vedr. gensidig anerkendelse (2017/0354)

Dansk Erhverv har ved mail af 20. december 2017 modtaget ovenstående i høring og skal hermed komme med kommentarer til brug for udarbejdelse af Regeringens grund- og nærhedsnotat.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv hilser Kommissionens forslag velkommen og ser positivt på, at der sættes ind for at sikre en bedre og mere velfungerende brug af princippet for gensidig anerkendelse. Princippet er en af de bærende rettigheder i det indre marked, men har i en årrække reelt været vanskeligt for europæiske virksomheder at gøre brug af. Der er flere eksempler på at varer der er lovligt placeret på markedet i et EU-land bliver blokeret i et andet EU-land på grund af nationale særregler der typisk ikke har noget egentligt retfærdiggørelse og som endvidere sjældent er notificerede. Dette skaber unødige barrierer på det indre marked. Disse barrierer hæmmer væksten, forhindrer virksomhedernes legitime adgang til andre EU-landes markeder og kan kun vanskeligt adresseres i praksis. Derfor er det afgørende, at der sikres en bedre udnyttelse af princippet om gensidig anerkendelse, der vil medvirke til at styrke det indre marked til gavn for den økonomiske vækst i Europa.

Dansk Erhverv vurderer derfor kommissionens forslag om at klargøre anvendelsesområdet, introducere frivillige egen-erklæringer og i øvrigt stramme op på procedurerne og samarbejdet mellem myndighederne positivt.

Det er vigtigt at det generelt klargøres i forslaget at eventuelle undtagelser for princippet om gensidig anerkendelse skal være baseret på egentlige nationale forskelle mellem medlemsstaterne. Et produkt der vurderes sikkert og kan sælges i én medlemsstat, kan således kun vurderes usikkert i en anden medlemsstat, hvis der reelt er egentligt legitime forskelle på de to landes fysiske forhold eller indbyggere. Kommissionen fremfører samme argument i betragtning 4: "....where legitimate differences exist from one member state to the other...."

Specifikke bemærkninger:

Betragtning 9

Det fremgår at princippet om gensidig anerkendelse ikke kan anvendes på området for offentlige udbud. Det er åbenlyst at visse sprogkrav kan være nødvendige og dermed kan undtages. Det er derimod ikke åbenlyst hvorfor tekniske specifikationer undtages som sådan. Selve beskrivelsen af de tekniske specifikationer der er nødvendige for at kunne udføre et offentligt udbud er naturligvis ikke i sig selv en begrænsning af det indre marked, men hvis der stilles krav som er urimelige, diskriminerende eller disproportional, til produkter fra andre medlemsstater kan det være et specifikt brud med princippet om gensidig anerkendelse og bør derfor ikke undtages.

Betragtning 10 og Artikel 2. stk. 5

Om end selve eksistensen af en præ-godkendelsesprocedure for varer ifølge forslaget ikke *per se* er en overtrædelse af reglerne for det indre marked – så er det fortsat en forudsætning at kravet om en præ-godkendelse er proportionalt, ikke-diskriminerende og lever op til en varetagelse af en offentlig interesse som er afspejlet i EU-retten. Hvis en ansøgning om godkendelse afvises kan dette dog behandles efter principperne om gensidig anerkendelse. Det er i den sammenhæng vigtigt at både det første forhold (hvorvidt proceduren er juridisk i orden i sig selv) og det andet forhold (hvorvidt adgang kan afvises i en konkret sag) – begge medfører at virksomheder kan udfordre myndighederne efter princippet om gensidig anerkendelse. Undtagelsen bør således alene omfatte det forhold at der findes en præ-godkendelsesprocedure overhovedet.

Betragtning 15, artikel 4 og Annex 1

Der introduceres en mulighed for virksomheder til at lave egen-erklæringer på at den berørte vare er lovligt placeret på markedet i en anden medlemsstat og at princippet om gensidig anerkendelse derfor kan benyttes. I den forbindelse kræves der en række andre oplysninger om hvilke gældende regler varen lever op til i den medlemsstat, hvor varen er placeret på markedet.

Det er som udgangspunkt positivt at processen for at kunne påkalde sig princippet om gensidig anerkendelse lettes for virksomhederne og Dansk Erhverv støtter at denne adgang lettes.

Princippet om gensidig anerkendelse er et af de bærende principper for det indre marked og dette princip bør som udgangspunkt gælde uden anden dokumentation en at man identificerer varen og erklærer at den er lovligt placeret på markedet i en anden medlemsstat. De oplysninger som Kommissionen forslår angivet i betragtning 15, artikel 4 og mere specifikt i Annex 1 går videre end dette. Annexets punkt 4 (særligt 4.1) præsenterer en ekstra byrde på virksomhederne – som vil skulle opliste hvert individuelt stykke lovgivning der kan være relevant for produktet. Specifik national lovgivning gælder som udgangspunkt ikke i den medlemsstat man søger markedsadgang til og det er derfor ikke åbenlyst hvorfor det er en essentiel oplysning. Fælles europæiske regler skal være overholdt for overhovedet at kunne placere varen lovligt på markedet i enhver medlemsstat. Det burde derfor være nok at identificere og beskrive varen præcist, samt at erklære at man overholder de gældende regler i landet (og relevante EU-regler). Det er ikke åbenlyst hvilken værdi der tilføres ved et krav om en længere gennemgang af nationale (og EU)-regler for hvert enkelt produkt. Dette synes at være en disproportional byrde på virksomhederne.

Udover dette kunne det være formålstjenstligt at definere hvornår en sådan erklæring rettidigt kan leveres til de relevante myndigheder. Vil man som virksomhed kunne udarbejde erklæringen når et produkt nægtes markedsadgang eller forestiller man sig at der skal laves egen-erklæringer for alle produkter således at de kan leveres straks? Det ville være en betragtelig fordel for virksomhederne, hvis egen erklæringen kunne leveres efter en sag er opstået vedrørende et specifikt produkt.

Betragtning 19

Det fremgår at økonomiske enheder er ansvarlige for de oplysninger der er givet i egen-erklæringen. Siden det er muligt for flere økonomiske enheder at afgive oplysninger og at disse løbende opdateres (se betragtning 16 og 17), så bør det klargøres at de økonomiske operatører kun er ansvarlige for de oplysninger de selv har afgivet til de relevante myndigheder.

Betragtning 22

Hvor en virksomhed vælger ikke at benytte egen-erklæringen er det op til Medlemsstaten at udbede sig de oplysninger som den måtte finde nødvendig. Dette bør ske under hensyn til proportionalitetsprincippet (som det også angives), og endvidere under krav om at der bedes om konkrete, specifikke og præcist definerede oplysninger.

Artikel 5

Dansk Erhverv finder det positivt at der indføres deadlines for notificering af Kommissionen og andre medlemsstater, hvis der nægtes markedsadgang (stk. 3) og at der skal foreligges en egentlig forklaring på hvorfor der ikke kan gives markedsadgang (stk. 4 og 5.) Det havde imidlertid været hensigtsmæssigt også at fastsætte en deadline for hvor lang tid det kan tage at lave den egentlige vurdering af varen som omtales i artiklens stk. 1.

Betragtning 25 og artikel 6

Det vurderes positivt at det ikke har opsættende virkning at en medlemsstat undersøger hvorvidt der kan gives markedsadgang. Undtagelserne kunne dog med fordel specificeres yderligere. Der ligger ret megen fortolkningsfrihed i sundhed, sikkerhed eller den offentlige orden og/eller moral foruden forebyggelse af kriminalitet. Det er endvidere positivt at der fra medlemsstaternes side skal medfølge en forklaring på hvorfor det er nødvendigt midlertidigt at nægte markedsadgang i disse undtagelsestilfælde og at denne forklaring skal notificeres til Kommissionen og de andre medlemsstater.

Betragtning 26

Det er positivt at tests (der er gennemført i overensstemmelse med EU-retten) gensidigt anerkendes uanset oprindelsesland indenfor EU, så man undgår de mange tilfælde af gen-testning der skaber unødige byrder for virksomhederne.

Betragtning 33 og artikel 8. stk. 1

Det kræves at SOLVIT altid benyttes først – før nogen videre procedure kan sættes i værk. Dette skaber reelt en betragtelig forsinkelse der er u hensigtsmæssig. Virksomhederne taber penge for hver dag et produkt ikke kan introduceres på markedet. Formålet med at introducere denne fast-track-procedure (problem-solving-mechanism) er jo netop at kunne få en ”hurtig” afgørelse og

ikke skulle hænge i SOLVIT systemet i måneds- eller årevis, hvorefter en del af sagerne lukkes som uløste. Hvis det kræves at der skal køre en hel eller delvis SOLVIT-proces før denne mekanisme kan aktiveres, så vil en løsning/afgørelse formentlig komme så sent at varen simpelthen tilbagetrækkes og/eller at der skabes betragtelige tab i form af manglende indtjening for de berørte virksomheder. Den nye foreslåede mekanisme bør kunne benyttes så snart et problem med myndighederne opstår og der ikke kan findes en mindelig løsning indenfor en helt kort og udspecificeret tidsfrist.

Betragtning 34 og artikel 8. stk. 2.

For så vidt angår den nye procedure så angives det at tidsfristerne skal være i overensstemmelse med Det Europæiske Kodeks for God Forvaltningsskik. Her fremgår det (i artikel 17) at: *”Tjenestemanden sikrer, at der ved enhver anmodning eller klage til institutionen uden unødigt forsinkelse træffes en afgørelse inden for en rimelig tidsfrist og under ingen omstændigheder senere end to måneder fra datoen for modtagelsen.”* og *”Såfremt der ikke inden for ovennævnte tidsfrist kan træffes afgørelse om en anmodning eller klage til institutionen på grund af anliggendets komplicerede beskaffenhed, underretter tjenestemanden snarest muligt afsenderen herom.”*

I det omfang at der kan træffes beslutninger indenfor 2 måneder vil dette være en betragtelig forbedring af de nuværende forhold, men det er naturligvis vigtigt at undtagelsen for komplicerede sager ikke benyttes til at undergrave den almindelige tidsfrist i praksis.

Det fremgår dog at Kommissionen hvis forespurgt har 3 måneder til alene at henvende sig til de berørte parter (*”enter into communication”*) (artikel 8. stk. 2) og at man således ikke har ambitioner om at overholde det førnævnte kodeks. Dette er stærkt utilfredsstillende.

Betragtning 37 og artikel 9. stk. 4. og 5.

Det er positivt at det klargøres at oplysningerne fra myndighederne om princippet om gensidig anerkendelse og de procedurer der sikrer at princippet i praksis kan benyttes, altid skal leveres uden omkostninger for virksomhederne (free of charge). Det foreslås dog også at myndighederne bliver pålagt at afgive informationer indenfor 15 arbejdsdage. Dansk Erhverv ønsker denne tidsfrist forkortet.

Artikel 14. stk.1

Det er ikke opgivet hvornår den første evaluering af lovgivningen skal foregå. En fem-årig periode synes dog meget lang ift. at vurdere om lovgivningen og særligt de specifikke procedurer virker. Dansk Erhverv foreslår derfor at procedurerne evalueres to år efter ikrafttrædelsestidspunktet og hvert femte år efterfølgende.

Betragtning 47 og artikel 17.

Kommissionen foreslår en udsat implementering (*”to defer the application”*) af disse nye regler. Implementeringsfristen er dog opgjort til 1.januar 2020 – så altså under 24 måneder fra offentliggørelsestidspunktet. Dansk Erhverv ville foretrække en 12 måneder implementeringsfrist fra offentliggørelsestidspunktet, men ønsker i det hele taget reglerne i effekt så hurtigt som muligt.

Opsummering

Samlet set, ser Dansk Erhverv positivt på forslaget og forventer at dette vil kunne medvirke til at sikre et mere velfungerende indre marked gennem en nemmere adgang til at benytte princippet om gensidig anerkendelse.

Forslaget vil kunne forbedres yderligere hvis der strammes op på de foreslåede deadlines, lettes på oplysningskravene for virksomhederne, og etableres et samarbejde, hvor beslutninger om markedsadgang kan både træffes og udfordres hurtigt og effektivt.

Med venlig hilsen

Lasse Hamilton Heidemann